

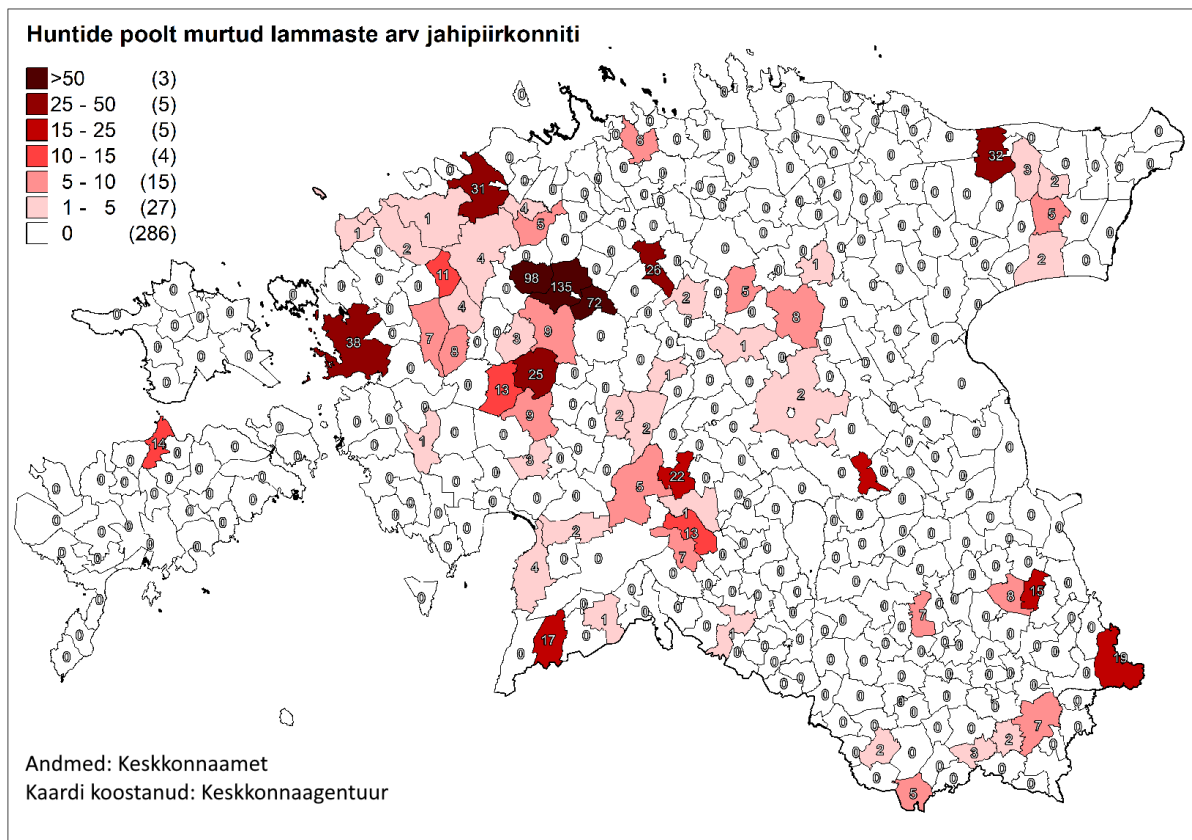
LISA Keskkonnaagentuuri aruandele „ Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2020“.

Ettepanek hundi kütamise korraldamiseks 2020. aastal.

Käesoleva aasta aruandes „Ulukiasurkondade seisund ja kütmissoovitus 2020“ https://www.keskkonnaagentuur.ee/sites/default/files/seirearuanne_2020.pdf on seoses madala küttesedukusega möödunud hooajal prognoositud hundi arvukuse tõusu eeloleva jahihooaja alguseks 32-34 pesakonnani juhul, **kui hundi juurdekasvunäitajad on viimase 16 aasta keskmisel tasemel**. Siiski on pikema perioodi keskmisega võrreldes olnud hundi populatsiooni juurdekasv aastatel 2012-2018 keskmiselt 6 % madalam, mille põhjuseks võib pidada eelkõige loodusliku toidubaasi rikkuse vähenemist (perioodi alguses metskitsede ja selle keskel metssigade näol) ning kärntõve laialdasemat levikut hundi populatsioonis. Viimasel kaheksal aastal on hundi populatsiooni säästliku kütmissurve määr (kütmissurve, mille juures jääb arvukus samale tasemele) kõikunud perioodi keskmisest 20 % ulatuses. Keskmisest 20 % madalama juurdekasvu korral saab prognoosida 26 pesakonna olemasolu käesoleval sügisel. Sügiseses populatsioonis on keskel läbi 50 % kutsikaid, 30 % subadulte (1-2 aasta vanuseid) ning 20 % täiskasvanud loomi. Soolise jaotumuse 1:1 juures on sigivaid emaseid populatsioonis umbes 10 % ehk siis asurkonna ligilähedase üldarvukuse saamiseks võib pesakondade (kutsikatega hundikarjad) arvu korrutada kümnegagi.

Populatsiooni täpsustunud seisund

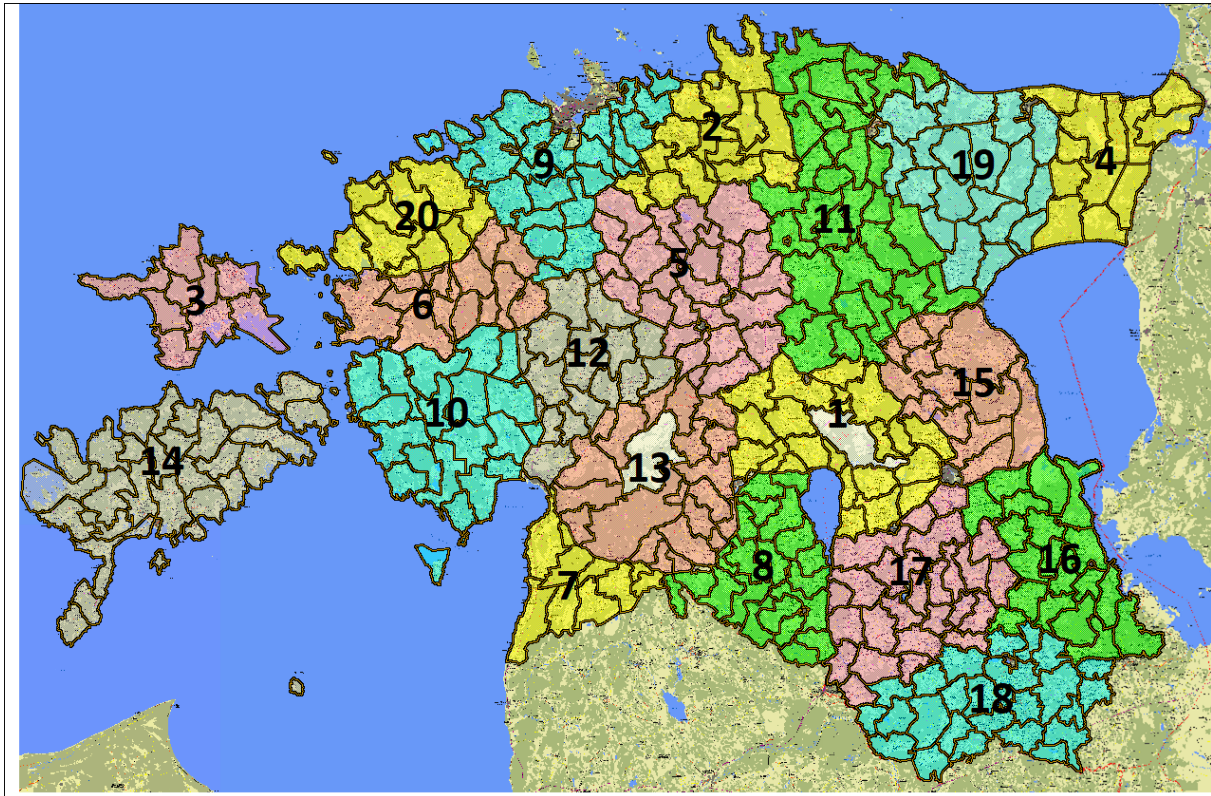
Käesoleva ettepaneku valmimise hetkeks on usaldusväärne informatsioon olemas 22 hundi pesakonna kohta Mandri-Eestis, möödunud aastal oli 20. oktoobriks olemas teave 20 pesakonna kohta. Saare- ja Hiiumaal praegu teave pesakondade olemasolu kohta puudub. Täpsustunud andmestik pesakondade arvu ja leviku kohta selgub jahihooaja jooksul eeskätt peale lumikatte saabumist. Hundi tekitatud kahjustuste levikust annab ülevaate joonis 1.

Joonis 1. Hundi poolt murtud lammaste arv jahipiirkonniti vahemikus 01. mai – 30. september 2020.

Ohjamise korraldamine

Käesolevas küttimisettepanekus on sarnaselt eelmistele aastatele küttimislimiit jaotatud ohjamisalade põhiselt. Ohjamisalade moodustamisel on eelkõige arvestatud hundile sobivate elupaikade olemasolu ja nende sidusust ning nende piirid järgivad suures osas jahipiirkondade piire. Ohjamisaladel põhinev hundi ohjamissüsteem loob maakonnapõhisest märksa paremad eeldused kahjustuste efektiivsemaks vähendamiseks ning soovitud hundi arvukusnäitajate ja ühtlasema levikupildi saavutamiseks. Ohjamisalad on Eestis kokku 20 (joonis 2).

Joonis 2. Hundi ohjamisalad.

Sarnaselt varasemate aastatega tuleks määrata hundi küttimislimiit kahes osas. Limiidi esimene osa soovitame määrata jahihooaja alguseks tuginedes ettevaatlikkuse printsiibist lähtuvalle prognoosile, jahihooaja eelsele teabele olemasolevatest hundipesakondadest ning kahjustuste paiknemisele ja ulatusele. Limiidi teine osa soovitame anda vajadusel jahihooaja jooksul vastavalt kogunenud informatsioonile hundikarjade tegeliku arvu, leviku ja suuruse kohta. Limiidi II osa määramise operatiivsuse huvides esitab Keskkonnaagentuur ettepaneku otse Keskkonnaametile ja teadmiseks Keskkonnaministeeriumile. Limiidi teise osa määramine erinevatele ohjamisaladele või vajadusel nende osadele võib toimuda erinevatel aegadel.

Ohjamise eesmärgiks on tagada Mandri-Eestis 2021. aastaks keskmiselt 20 hundi pesakonna olemasolu koos populatsiooni võimalikult ühtlase jaotumusega sobilike elupaikade vahel, kusjuures säilima peaksid ennekõike suuremaid loodusmaastikke asustavad hundikarjad. Samuti on eesmärgiks kahjustuste vähenemine võrreldes käesoleva aastaga.

Küttimiskvoodi suurus, jaotus ja lisatingimused

Küttimislimiidi esimese osa suuruseks soovitame esimeses osas 140 isendit (2019. aastal 61 ning 2018. aastal 42). Küttimismahu jaotus ohjamisalade lõikes on toodud tabelis 1. Mandri-Eesti osas on kolmes ohjamispiirkonnas esmane küttimislimiit 0 tagamaks võimaliku prognoositust kõrgema küttimissurve korral minimaalse jahist puutumata karjade jaotuse.

Jahti on keelatud pidada telemeetriliste märgistega varustatud huntidele ning nende gruppidele, kes viibivad ajutiselt väljaspool selleks eelnevalt kehtestatud piirangualasid.

Vältimaks hundile kehtestatud küttimiskvoodi ületamist on jätkuvalt vajalik ohjamisalade põhiselt hundijahti koordineerivate isikute määramine.

Hundi küttimislimiidi teise osa kohta ettepaneku tegemise tarvis on oluline huntide küttimise järgselt vastavad ankeedid ja bioproovid võimalikult kiiresti toimetada Keskkonnaagentuuri aadressil Rõõmu tee 6, Tartu.

NB! Lisaks eelpoolmainitule on küttimislimiidi teise osa määramise oluliseks komponendiks operatiivse vaatlusinfo edastamine huntide liikumise kohta käesoleval jahiaastal infosüsteemi JAHIS kaudu või keskkonnaagentuurile e-posti aadressil ulukiseire@envir.ee.

Nr	Ohjamisala	1. limiit	Lisatingimused
1	Alam-Pedja	6	Kõik jahipiirkonnad.
2	Ida-Harju	3	Kõik jahipiirkonnad.
3	Hiiu	0	
4	Ida-Viru	8	Kõik jahipiirkonnad.
5	Järva	20	Kõik jahipiirkonnad.
6	Lõuna-Läänemaa	10	Kõik jahipiirkonnad.
7	Lõuna-Pärnumaa	8	Kõik jahipiirkonnad.
8	Viljandi-Valga	4	Kõik jahipiirkonnad.
9	Harju	14	Kõik jahipiirkonnad.
10	Lääne-Pärnumaa	8	Kõik jahipiirkonnad.
11	Lääne-Viru	15	Kõik jahipiirkonnad.
12	Pärnu-Rapla	15	Kõik jahipiirkonnad.
13	Pärnu-Viljandi	0	
14	Saare	0	
15	Tartu-Jõgeva	0	
16	Põlva-Tartu	6	Kõik jahipiirkonnad.
17	Valga-Tartu	8	Kõik jahipiirkonnad.
18	Võru	10	Kõik jahipiirkonnad.
19	Viru	5	Kõik jahipiirkonnad.
20	Põhja-Läänemaa	0	
	Kokku	140	

Tabel 1. 2020. a hundi küttimiskvoodi I osa jaotus.

LISA 1. 2020. aasta hundi ohjamisalade kirjeldus

1. Alam-Pedja ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Kolga-Jaani, Konguta, Kõo, Kärevere, Laeva, Leie, Lembitu, Nõgiaru, Pikknurme, Puhja, Rannu, Sangla, Tähtvere, Tääksi, Vahelaane**, samuti **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st lõuna poole jäävat osa ja **Põltsamaa-Jõgeva** mnt.-st lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest põhja poole jäävat osa.

2. Ida-Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aegviidu, Jäneda, Kose, Lehtse, Lääne-Lahemaa, Maapaju, Nahe, Põhja-Kõrvemaa, Siniallika**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Kahala, Kehra, Kuusalu, Peningi ja Voose** jahtkondi.

3. Hiiu ohjamisala

Hõlmab kõiki Hiiu maakonna jahipiirkondi.

4. Ida-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alajõe, Auvere, Kivinõmme, Kuremäe, Kurtna, Narva, Ontika, Permisküla, Remniku, Sillamäe, Vaivara, Voka**.

5. Järva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alliku, Anna, EPT, Esna, Imavere, Juuru, Jüriöö, Kabala, Kaiu, Kirna, Koigi, Kõrvemaa, Leva, Lõõla, Oisu, Türi, Vahastu, Väätša**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Ardu ja Kõue** jahtkondi ning **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest põhja poole jäävat osa, **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest põhja poole jäävat osa.

6. Lõuna-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Haapsalu, Haimre, Kasari, Kullamaa, Luiste, Martna, Märjamaa, Sooniste, Urevere, Vardi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa ja **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest lõuna poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Napanurga-Kohatu teest ida poole jäävat osa.

7. Lõuna-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Massiaru, Nõmme, Ora, Orajõe, Tali, Tahkuranna**, samuti **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest lääne poole jäävat osa.

8. Viljandi-Valga ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Holstre, Hummuli, Karjanurme, Karksi, Koorküla, Kärstna, Lilli, Nuia, Paistu, Riidaja, Rulli, Suislepa, Taagepera, Tarvastu, Tõrva, Vambola**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest lõuna poole jäävat osa ning Kamara-Mõisaküla teest ida poole jäävat osa (ülejäanud piiritletud EV riigipiiriga), **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest ida poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lõuna poole jäävat osa, **Viiratsi** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Tänassilma** jahipiirkonna Tartu-Viljandi maanteest lõuna poole jäävat osa.

9. Harju ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Keila, Kohila, Külmallika, Palamulla, Paldiski, Põrsu, Rae, Rapla, Tammiku, Vääna**, samuti **Ida-Harju** jahipiirkonna **Aruküla, Jüri, Kaberneeme, Kostivere** ja **Maardu** jahtkondi, **Lääne-Harju** jahipiirkonna **Kiili, Saku, Saue ja Ääsmäe** jahtkondi, **Padise** jahipiirkonna Padise-Kurkse teest ida poole jäävat osa ja Padise-Rummu teest lõuna poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Munalaskme-Riisipere-Mustu teest ida poole jäävat osa ning **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest põhja poole jäävat osa.

10. Lääne-Pärnumaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aruvälja, Audru, Jõõpre, Jäärumetsa, Kihlepa-Lindi, Koonga, Lihula, Lõpe, Massu, Saulepi, Seliste, Tuudi, Tõstamaa, Vatla, Vana-Varbla, Vigala**, samuti **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa ning **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest lääne poole jäävat osa.

11. Lääne-Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aidu, Ambla, Haljala, Ida-Lahemaa, Järva-Jaani, Kadrina, Kiltsi, Koeru, Kullaaru, Kunda, Laekvere, Mahu, Nõmmküla, Pajusti, Porkuni, Päinurme, Rakke, Ranna, Sadala, Simuna, Tamsalu, Triigi, Tõrma, Vaimastvere, Varangu, Viitna, Vohnja, Väike-Maarja**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa, **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest põhja poole jäävat osa ning **Põltsamaa** jahipiirkonna Tallinn-Tartu mnt.-st põhja poole ja Põltsamaa-Jõgeva mnt.-st põhja poole jäävat osa.

12. Pärnu-Rapla ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Eidapere, Järvakandi, Kaisma, Pärnjõe, Sauga, Suigu, Valgu, Väandra**, samuti **Kehtna** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Valtu** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa, **Raikküla** jahipiirkonna Rapla-Orgita-Märjamaa maanteest lõuna poole jäävat osa, **Are** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Halinga** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Pööravere** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa, **Tootsi** jahipiirkonna Pärnu-Paide maanteest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest põhja poole jäävat osa, **Päärdu** jahipiirkonna Tallinn-Pärnu maanteest ida poole jäävat osa ning **Käru** jahipiirkonna Türi-Rapla maanteest lõuna poole jäävat osa.

13. Pärnu-Viljandi ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Halliste, Heimtali, Kullipesa, Lahmuse, Päre-Metsküla, Rahnoja, Rimmu, Suure-Jaani, Sürgavere, Tori-Sindi**, samuti **Abja** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kaansoo** jahipiirkonna Türi-Põikva-Rassi-Tõrvaaugu teest lõuna poole jääv osa, **Mõisaküla** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Paistu** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest lääne poole jäävat osa, **Polli** jahipiirkonna Viljandi-Sultsi-Halliste maanteest põhja poole jäävat osa, **Kilingi-Nõmme** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Surju** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Tihemetsa** jahipiirkonna Pärnu-Valga maanteest põhja poole jäävat osa, **Kurgja** jahipiirkonna Pärnu jõest lõuna poole jäävat osa ning **Tootsi** jahipiirkonna Pärnu-Paide maanteest lõuna poole jäävat osa.

14. Saare ohjamisala

Hõlmab kõiki Saare maakonna jahipiirkondi.

15. Tartu-Jõgeva ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Alatskivi, Amme, Kullavere, Luua, Luunja, Palamuse, Peipsiääre, Saadjärve, Tammistu**, samuti **Jõgeva** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa, **Laiuse** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa ning **Torma** jahipiirkonna Jõgeva-Mustvee maanteest lõuna poole jäävat osa.

16. Põlva-Tartu ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Ahja, Haaslava, Järvselja, Ilumetsa, Kastre, Kauksi, Laheda, Meeksi, Mäe, Orava, Peri, Rasina, Ruusa, Röpina, Taevaskoja, Veerksu, Veriora, Võnnu, Värskä**.

17. Valga-Tartu ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Aakre, Elva, Hellenurme, Kaagjärve, Kambja, Kanepi, Kooraste, Kõllest, Laatre, Linda, Nõo, Puka, Põlgaste, Põlva, Pühajärve, Sangaste, Saverna, Uniküla, Urvaste, Valga, Valgjärve, Vana-Otepää, Vastse-Kuuste, Võhandu, Ülenurme**.

18. Võru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Antsla, Haanja, Hargla, Hino, Illi, Karula, Koemetsa, Koikküla, Krabi, Kääpa, Lasva, Lepistu, Lüllemäe, Meremäe, Misso, Mõniste, Obinitsa, Ruusmäe, Rõuge, Sõmerpalu, Varstu, Vastseliina, Viitina, Võru, Väimela**.

19. Viru ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Anguse, Avinurme, Kauksi, Kiikla, Kiviõli, Kohtla-Nõmme, Lohusuu, Maidla, Muuga, Mäetaguse, Oonurme, Roela, Rägavere, Tamme, Tudu, Tudulinna, Uhtna, Vinni, Viru-Nigula**.

20. Põhja-Läänemaa ohjamisala

Hõlmab järgmisi jahipiirkondi: **Linnamäe, Noarootsi, Nõva, Palivere, Riguldi, Risti, Variku, Vormsi**, samuti **Taebla** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa, **Nissi** jahipiirkonna Tallinn-Haapsalu maanteest põhja poole jäävat osa Ellamaalt Riisipereni ning Riisipere-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa ning **Padise** jahipiirkonna Kurkse-Padise-Metsalõugu-Munalaskme teest lääne poole jäävat osa.

